

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแบบแผนพฤติกรรมความเสี่ยงของบุคคลในอาชีพต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 3 อาชีพคือ อาชีพผู้บริหาร เสมียนพนักงาน และกรรมกรว่ามีการเสี่ยงแตกต่างกันอย่างไร

ผลการวิจัยอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. อาชีพและโอกาสเลือกเล่น

1.1 จากการทดสอบ ความมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความแตกต่างของคะแนนความเสี่ยงของบุคคลต่างอาชีพทั้ง 3 อาชีพ ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งขัดกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่ว่าการตัดสินใจเสี่ยงของบุคคลต่างอาชีพมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะมีโอกาสเสี่ยงมากหรือน้อย

การที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานอาจเป็นเพราะว่า อาชีพมีผลสัมพันธ์กับรายได้ต่อเนื่องที่บุคคลได้รับก็ได้ เพราะส่วนใหญ่แล้วอาชีพผู้บริหารถือว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้สูงกว่าอาชีพเสมียนพนักงานและกรรมกร ซึ่งถ้าอาชีพมีความสัมพันธ์โดยตรงกับเงินเดือนแล้ว ความเสี่ยงของบุคคลต่างอาชีพย่อมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยที่สนับสนุนในเรื่องนี้คือ มันสัน¹ (Munson, 1962) ศึกษาวิจัยในสภาพจริง โดยได้กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีรายได้สูงและทำให้ทายจำนวนเหรียญที่โยน 9 เหรียญว่าจะปรากฏออกด้านสีแดงกี่เหรียญ โดยที่ผู้เล่นจะมีโอกาสทั้งได้และเสียเงินจริง ผลการวิจัยปรากฏว่าคนที่มียอดเงินเดือนต่างกันเสี่ยงไม่ต่างกัน แสดงว่าการเสี่ยงขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่จะได้มาหรือเสียไปในการเล่นมากกว่า

¹R.F. Munson, "Decision-Making in an Actual Gambling Situation," American Journal of Psychology, 75(1962), pp. 640-643.

1.2 จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 1 ครั้งไม่ว่าอาชีพผู้บริหาร เสมียนพนักงาน กรรมกรก็ตามจะมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้ง และ 8 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคนแกนและวอลลาซ² (Kogan and Wallace, 1967) ซึ่งศึกษาโอกาสและจำนวนครั้งที่เลือกการเสี่ยง ในกรณีที่เล่นซ้ำกันได้ผลปรากฏว่าผู้ที่มีโอกาสเลือกเล่นครั้งเดียว ย่อมจะเสี่ยงสูงกว่าผู้ที่มีโอกาสเล่นใดหลาย ๆ ครั้ง

2. ครั้งที่เลือก

2.1 จากการทดลองความมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความเสี่ยงของผู้รับ การทดลองในการเลือกเล่นแต่ละครั้ง ทั้งแบบที่มีโอกาสเลือก 4 และ 8 ครั้งนั้น กลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้งเลือกเล่นเกมทายเลขแต่ละครั้งแตกต่างกันจริง แต่กลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 8 ครั้งเลือกเล่นแต่ละครั้งไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ตรงกับของ พัทธี เทียนสุวรรณ³ (2518) ที่เด็กในสถานพินิจา และเด็กนักเรียนมีความเสี่ยงแต่ละครั้งแตกต่างกัน เมื่อมีโอกาเลือก 4 ครั้ง แต่จากกลุ่มที่มีโอกาสเลือก 8 ครั้งจะเสี่ยงไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยของนีออนยังได้อีกว่า เมื่อมีการเลือกมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป ความเสี่ยงในการเลือกแต่ละครั้งไม่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยที่กลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 8 ครั้งเลือกเสี่ยงแต่ละครั้งไม่แตกต่างกัน

²N. Kogan and M.A. Wallach, "Risk Taking as a Function of the Situation, the Person and the Group," forward by T.M. Newcomb, New Direction in Psychology, III (New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1967), p. 115.

³พัทธิ เทียนสุวรรณ, "การตัดสินใจในสภาพการเสี่ยงของเด็กในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กกลาง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 68.

2.2 ระดับการเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยจากตารางที่ 7 ปรากฏว่าลักษณะการเสี่ยงของกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้งมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเสี่ยงเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ครั้งที่ 1 ถึง 4 ส่วนกลุ่มที่มีโอกาสเล่น 8 ครั้งนั้นเมื่อเล่นครั้งที่ 2 ต่ำกว่าครั้งที่ 1 และสูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากครั้งที่ 7 ต่ำกว่าครั้งที่ 6 เมื่อดูแนวโน้ม (trend) แล้วจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเสี่ยงสูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับของนีออน พินประคิม⁴ ที่พบว่าเมื่อมีการเลือกระหว่าง 2-4 ครั้ง คะแนนความเสี่ยงในแต่ละครั้งจะแตกต่างกันในลักษณะที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ และเช่นเดียวกับผลการวิจัยของพัทน์เทียนสุวรรณ⁵ ที่ว่าการตัดสินใจเสี่ยงของเด็กสถานพินิจฯ ที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้งจะมีการเสี่ยงเพิ่มขึ้นตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยให้ชัดเจนได้ดังนี้

1. อาชีพผู้บริหาร เสมียนพนักงาน และกรรมกรมีความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน
2. ครั้งที่ของการเลือกเล่นเกมมีผลต่อการตัดสินใจเสี่ยงของบุคคลอาชีพผู้บริหาร เสมียนพนักงาน และกรรมกรเฉพาะกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้ง แต่ไม่มีผลต่อกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 8 ครั้ง และระดับการเสี่ยงของบุคคลในกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 4 ครั้งจะสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีโอกาสเลือกเล่น 8 ครั้งนั้นในครั้งที่ 2 จะต่ำกว่าครั้งที่ 1 และครั้งที่ 7 จะต่ำกว่าครั้งที่ 6

⁴นีออน พินประคิม, "การตัดสินใจเลือกกับปฏิกริยาร่วมระหว่างความน่าจะเป็นกับปริมาณของผลได้" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 27.

⁵พัทน์ เทียนสุวรรณ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 71.